

Oververhitting bij honden

Summertime! Voor ons, als mensen, is het af en toe al puffen geblazen. En dan hebben honden nog eens een vacht die isolerend werkt! Zodra de omgevingstemperatuur boven de 20°C uitkomt, kan het voor uw hond al onaangenaam warm worden. Honden kunnen namelijk enkel langs de tong en voetzolen warmte kwijtraken. Oververhitting ligt op de loer en het kan sneller gaan dan u denkt.

Symptomen van oververhitting

Een oververhitte hond is gelukkig goed te herkennen, maar u als eigenaar moet er wel op bedacht zijn. Door goed op uw hond te letten en door tijdig de eerste verschijnselen te herkennen en er naar te handelen kunnen drama's worden voorkomen.

- erg hijgen (snelle ademhaling, snelle hartslag), kwijlen en eventueel braken
- koude lichaamsuiteinden (oren, neus, staart)
- slome, trage bewegingen
- niet willen eten of met lange tanden eten

Wat te doen als u een van deze symptomen opmerkt bij uw hond:

- voel aan de binnenkant van de oren en de lippen: te warm???
 - kijk naar de slijmvliezen (binnenkant lip en mond): te rood???, te bleek-grauw???
 - heeft u een thermometer bij de hand: neem rectaal de temperatuur op: doe dit door de thermometer eerst te bevochtigen (met speeksel, of olie) en zo diep mogelijk anaal in te brengen. Normale lichaamstemperatuur is tussen de 38 en 39 graden. Bij oververhitting gaat die over de 40 graden heen.
 - neem direct contact op met uw dierenarts!!! Afhankelijk van de mate van oververhitting kan een algemene check-up of verdere behandeling noodzakelijk zijn.
 - in tussentijd:
 - o verplaats de hond naar een koele plaats: binnenshuis, in de schaduw van een gebouw of auto, onder een boom, of desnoods graaft u een kuil om de hond in te leggen en schermt u hem met uw lichaam of een kledingstuk af van de zon
 - o temperatuur > 42°C: de hond moet metéén afkoelen. Scheer indien mogelijk de hals en buik kaal en koel af met koel water. Alcohol > 70% kan gebruikt worden om de voetzooltjes af te koelen. Met de verdamping van de alcohol zal ook lichaamswarmte verdwijnen.
- Wanneer de lichaamstemperatuur oploopt tot 42 graden veranderen de

eiwitten in het bloed en de celstructuren dusdanig dat het bloed dik en stroperig wordt en daardoor niet goed meer kan worden rondgepompt door het hart. Honden zullen in coma raken en onherroepelijk sterven.

- temperatuur < 41°C: het afkoelen mag iets voorzichtiger gebeuren. Drenk lappen of handdoeken in koel (niet ijskoud) water en leg deze over en tegen de minst behaarde zones (buik, oksels, liezen, voetzolen) van de hond. Ververs de doeken elke 5 minuten.

Dek de hond NIET toe met natte doeken! Deze doeken belemmeren verdamping van vocht. Maak de hond ook NIET helemaal nat! Hij heeft dan een "jas" van water aan, die verdamping van vocht belemmert. De vochtige haren kleven dan aan de huid, hetgeen afkoelen nóg moeilijker maakt. Tevens kan het plotseling natmaken van de volledige hond met koud water voor hartproblemen zorgen!

- geef gedoseerd kleine beetjes water (opkamertemperatuur of lauw) aan de hond. Maar forceer de hond niet als deze niet wil drinken. Ga door met koelen!
- neem elke 15 minuten de temperatuur op. Van zodra de temperatuur < 39,5°C stopt u meteen met koelen, anders krijgt de hond een ondertemperatuur
- houd hem de eerste 24u goed in de gaten. Bij twijfel contacteert u uw dierenarts.

Voorzorgsmaatregelen

- oude honden en pups hebben zijn extra gevoelig en aandacht nodig tijdens warme dagen. Voor hen geldt nog meer dan voor gezonde, volwassen honden dat u ze goed in de gaten houdt en alle voorzorgsmaatregelen in acht neemt.
- kortsnuitigen (bv Franse en Engelse Bulldog, Mopshonden, Boxers,...) lopen beduidend meer risico op oververhittingsproblemen. Door hun lichaamsbouw zijn zij extra kwetsbaar met dit warme weer.
- laat uw hond niet in de directe zon liggen, ook al kiest de hond daar zelf voor! Zorg voor voldoende schaduwrijke plekken (binnen- en buitenshuis)
- vermijd activiteit (wandelen, fietsen, spelen, trainen) bij temperatuur >20°C. Plan de grote wandelingen in de koelte van de ochtend en laat op de avond.
- rem uw hond af: veel honden willen altijd en overal spelen en rennen, zeker als u of andere honden ze daarbij aanmoedigen. Wees wijzer dan uw hond en rem hem op tijd in zijn activiteit. Dat een hond door wil gaan betekent niet dat het goed is voor hem
- zorg altijd voor voldoende koel vers water. Het is geen overbodige luxe om tot 3x daags de waterbak te verversen als de omgevingstemperatuur boven de 25° Celsius klimt
- trakteer uw hond op een heerlijk (zelfgemaakt) ijsje!

- heeft uw hond een korte vacht? Dan kun je overwegen om een speciale zonnebrandcrème voor dieren aan te schaffen om verbranding van de huid te voorkomen
- laat uw hond rustig zwemmen, als hij dat wil en kan. Er zijn zwemvesten voor honden in de handel verkrijgbaar. Doe liever ook geen drukke apportspelletjes doen in het water, dan kan uw hond alsnog oververhit raken
- vermijd het lopen op asfalt. Zoek in plaats daarvan plekken uit waar uw hond op gras kan lopen. Ook zand kan zeer warm worden als daar lang de zon op staat
- vermijd ritjes met de auto en voorzie afkoelingsmogelijkheden als u toch niet buiten vervoer met de auto kan
 - schaf eventueel een kleine autoventilator (12 volt aansluitpunt) aan
 - koelband om de hals: deze koelt de nek van de hond en daardoor ook het bloed in de slagaders die dicht onder de oppervlakte van de huid liggen. De koelband dompelt u 10 minuten onder in koud water. Wanneer de koelband droog aanvoelt kan hij om de hond gedaan worden. Let op hoe lang het nodig is, niet onnodig koelen.

- koeljas: door de speciale samenstelling van de jas koelt het de hond als het nodig is en absorbeert de warmte van de hond. Het reflecteert het zonlicht, warmte en UV-stralen. De jas moet doordrenkt worden in water, dan uitwringen en om de hond doen. De werking is ongeveer 3-4 uur en dan kunt u het weer doordrenken met water. Ook hierbij letten op hoe lang het nodig is.

- koelmat: geeft geleidelijk water af door verdamping waardoor de hond koel blijft. De hond blijft verder droog. De mat dient een paar minuten ondergedompeld te worden in koud water. Het overtollige water eruit knijpen en zo gauw hij droog is, is hij klaar voor gebruik. De hond kan hier zelf kiezen of hij op de mat gaat liggen.

Overige risico's bij warm weer

De voetzolen van een hond zijn dan wel dikker dan die van de gemiddelde mens, maar lopen op heet asfalt is geen pretje. Probeert u dat zelf maar eens: Hou uw hand 5 seconden tegen het hete asfalt aan om te zien of het te heet is. Als dat voor u niet comfortabel aanvoelt, dan zal dit ook zo zijn voor uw hond.

Honden die regelmatig lange afstanden lopen op asfalt zullen dikkere voetzolen hebben en misschien minder snel last krijgen, maar prettig is het niet. Omdat de hond zweet via zijn voetzolen en het wegdek warm is, kunnen de voetzolen snel tot bloedens toe afslijten, met alle bijbehorende ellende. Heeft uw hond witte of roze voetsooltjes, let dan extra goed op. Deze zijn namelijk gevoeliger en beschadigen daarom sneller.

Bij direct zon, geen wind en lage luchtvochtigheid geldt onderstaande tabel als leidraad. Bij 51,6°C verschroeid de huid binnen de 60 seconden!

Buitemtemperatuur	Temperatuur van asfalt
25°C	51,6°C
30°C	57,2°C
30,5°C	61,7°C

Bron: Berens J, Thermal contact burns from streets and highways. Journal of American Medical Association

Om de voetzolen van uw hond te beschermen zijn er diverse types van schoentjes verkrijgbaar. Let er op dat deze mooi aansluiten en luchtdoorlatend zijn!

Dagje naar het strand? Houd er rekening mee dat de hond niet overal welkom is! Op veel standen mag de hond tijdens de zomermaanden niet of alleen 's avonds komen. Lastig als u daarvoor dat hele stuk hebt gereisd en daar te plaatse pas achter komt. Mag de hond wel op het strand, vraagt u zich dan goed af of u de hond hiermee een plezier doet. De ene hond vermaakt zich kostelijk met zand en water, de andere hond zal het al snel te warm vinden.

Neem een handdoek mee waar de hond op kan liggen (zo lekker is dat hete zand niet) en een parasol of paraplu voor de nodige schaduw. Natuurlijk vergeet u ook niet om een bak vers water voor de hond mee te nemen.